

دوره ششم تصنیفیه

جلسه ۲۳۱	<h1>مذاکرات مجلس</h1>	شماره ۱۹۶
تاریخ تأسیس آذر ۱۳۰۵ جلسه يك شنبه ۲۶ فروردین ماه ۱۳۰۷ مطابق ۲۴ شوال الحکم ۱۳۴۶	مندرجات فقط شامل مذاکرات مشروح جلسات مجلس شورای ملی خواهد بود پس از ختم هر جلسه کلیه مذاکرات در يك شماره منتشر میشود. مطبعة مجلس	قیمت اشتراك داخله ایران سالیانه ده تومان خارج « دوازده تومان قیمت تک شماره يك قران

نظر به مصوبه نبود نظر به پرداختی بود یعنی حقوق طبای اعزامی که پرداخت شده نه مصوبه ترتیب این بود اینست که خواستیم در صورت مجلس تذکر داده شود که معلوم شود پرداختی بوده است

رئیس - صورت مجلس ایرادی ندارد؟
(گفته شد خیر)

رئیس - صورت مجلس تصویب شد. شعب باید تجدید شود عده حضار در مرکز صد و شانزده نفر شعبه یک و دو هر يك بيست نفر باقي نوزده نفر
(اقتراع به عمل آمده شعب ستمه به طریقی ذیل معین شد)

شعبه ۱
آقایان: امام جمعه شبراز - محمد تقی خان اسعد - جوانشیر - محقق - خواجه جوی - آقا سید حسین آقایان افسر - ضیاء - بحیی خان زنگنه - امام جمعه امر - نوبخت - آقا زاده سبزواری - بنی سلیمان - میرزا ابراهیم خان افخمی - حاج شیخ بیات - مهدوی - معتضد - استرآبادی - میرزا ابراهیم آشتیانی - معظمی

شعبه ۲
آقایان: خطیبی - کلالی - دولتشاهی - ذوالقدر - مولوی - وزیر - میر ممتاز - افشار - سلطان محمد خان عسری - دادگر - کی استوان - فرشی - تنه لاسلامی - میرزا حسن خان وثوق - فرمند - دکتر ظهري - میرزا حسنخان اسفندیاری - بهانی - عدل

شعبه ۳
آقایان: فرهنگد - دکتر لقمان - میرزا حسن خان ابراهیمی - شیخ عبد الرحمن صالحی - حاج آقا حسین زنجانی - ملک مدنی - شریعت زاده - فیروز آبادی - امیر اسد الله خان - آقا علی زارع - سید علی اکبر آیه الله زاده - دهستانی - سهراب خان بامداد - فهیمی - طباطبائی دیبا - لیقوانی - جهانشاهی - طباطبائی و کبلی

شعبه ۴ - آقایان: دکتر مصدق - ارباب کیخسرو میرزا حسن خان مستوفی - نظام مافی - حشمی - جمشیدی - نجومی - ثابت - پالیزی - تیمور تاش - اسدی - حاجی میرزا مرتضی - دیوان بیگی - غلامحسین میرزا مسعود - امیر حسینخان ایلخان - ملک آرائی آقا سید یعقوب - سید کاظم زردی - روحی

شعبه ۵ - آقایان: عرقی - بیات - زعیم - زوار بهار - اسکندری - پور تیمور - عباس میرزا - محمود رضا - باستانی - مفتی - احتشام زاده - جلالی - نگهبان - انامی - شیروانی - دکتر رفیع امین - تقی زاده - حقنویس

شعبه ۶ - آقایان: حاجی علی اکبر امین - علیخان حیدری - دشتی - بیرنیا - موقر - عثمانی - عصر انفلات - سید مهدی معتمد - محمد ولی میرزا - آیه الله زاده خراسانی - میرزا هاشم آشتیانی - اسکندر خان مقدم - کازرونی - مدرس - بدر - آقا محمد آخوند - سید محمد تقی طباطبائی - شیخ لاسلام ملایری - میرزا عبدالحسین

شعبه ۱ آقای حاج میرزا حبیب الله امین
شعبه ۲ آقای میرزا عبد الله خان وثوق

رئیس - پنج نفر معین میشود برای استخراج آرائی که نسبت به کمیسیون ها داده میشود
(اقتراع بعمل آمده آقایان ذیل معین شدند)

آقایان: جهانشاهی - نظام مافی - ضیاء - میرزا حسن خان وثوق - (غایب بودند) - شریعت زاده (غایب بودند) بنی سلیمان - پالیزی

یک نفر از نمایندگان - جزء هیئت رئیسه اند
(مجدداً اقتراع شده آقای کازرونی معین گردیدند)

رئیس - شروع میشود با انتخاب کمیسیونها
آقا سید یعقوب - بودجه مجلس يك ماده آخرش باقی مانده است ممکن است این بودجه مجلس را تمام کنیم بعد کمیسیونها را انتخاب کنیم

رئیس - کارهای داخلی مجلس مقدم بر تمام کارها است. کمیسیون قوانین عدلیه انتخاب میشود. دوازده نفر عضو دارد. عده حضار (۹۷) است
(اوراق رأی توزیع و اخذ آراء بعمل آمد)

رئیس - عده حضار ۱۰۴ نفر شد. شروع با انتخاب کمیسیون قوانین مالیه میشود. عده اعضاء ۱۲ نفر است (کمیسیون قوانین مالیه انتخاب و عده حضار ۱۰۴ نفر اعلام پس از آن عده اعضاء کمیسیون داخله و خارجه و معارف هر يك ۱۲ نفر پس از انتخاب کمیسیونهای مزبوره عده حضار در موقع انتخاب کمیسیون داخله ۱۰۳ در موقع انتخاب خارجه و معارف ۱۰۴ نفر از طرف آقای رئیس اعلام شد)

رئیس - کمیسیون نظام و پست و تلگراف را اجازه میفرمائید بماند برای بعد؟ بعضی از نمایندگان کمیسیون فوئد عامه هم باید انتخاب شود

رئیس - کمیسیون فوئد عامه هم انتخاب میشود. عده (۱۲ نفر)

(اخذ آراء بعمل آمده و عده حضار ۱۰۲ نفر اعلام و عده اعضاء کمیسیون نظام و پست و تلگراف هر يك شش نفر و پس از انتخاب عده حضار در اولی ۹۶ نفر و در دومی ۱۰۲ نفر اعلام شد)

رئیس - آقایان مستخرجین آراء تشریف بیاورند. بعضی از نمایندگان تنفس.
(در اینموقع جلسه برای تنفس تعطیل و پس از نیمساعت مجدداً تشکیل شد)

رئیس - آقای افسر افسر - در فوریت لایحه وزارت معارف وقتی مطرح شد عرض دارم.

رئیس - پیشنهاد شده است بودجه مجلس مطرح شود بکامه بدشتر نیست

جمعی از نمایندگان - ملاحظه فرمائید (تشریح کمیسیون حملات بخرج، ذیل قرائت شد)
کمیسیون محاسبات بلآن ماده الحاقیه نماینده عظم آقای آقا سید یعقوب در توضیح پیشنهادی راجع بخرجه جوئی بودجه مجلس بوده موافقت نمودند خبر آرا تقدیم مجلس میباید.
رئیس - مخالفی که ندارد؟ (خبر) ماده پیشنهادی آقای آقا سید یعقوب قرائت میشود و رأی میگیریم (تشریح آئی خوانده شد)

پیشنهاد میکم کلبه صرفه جوئی بودجه مجلس در تحت نظر اداره مباشرت برای احداث کار خانه کاغذ سازی تخصص داده شود

رئیس - مقصود از صرفه جوئی که در اینجا نوشته شده صرفه جوئی است که در ماده چهار مذکور شده است.

آقا سید یعقوب - صحیح است
رئیس - رأی گرفته میشود. آقایانکه ماده الحاقیه را تصویب میکنند قیام فرمایند. (تصویب شد)

رئیس - تصویب شد. ماده الحاقیه دیگری الایب رسید. قرائت میشود. عده حضار (۱۰۲ نفر)
(بعضی از نمایندگان تنفس)

ماده الحاقیه - محصلی که جهت تعلیم کاغذ سازی بموجب این قانون باید اجراء میشود باید از دیگر طبقات بی بضاعت به مساعدت انتخاب شوند شرایط مطروحه را مباشرت معلوم خواهند نمود. (تصویب شد)

مخبر - بنده این پیشنهاد را قبول نمیکنم. (تصویب شد)
دشتی - بنده مخالفم. (تصویب شد)
روحی - اجازه میفرمائید بنده توضیح عرض کنم چون بنده پیشنهاد کمیسیون بودجه عده حضار را در اینموقع کلام عرض میفرمایم بنده را آن عده حضار

روحی - بنده تعجب میکنم از آقای دشتی که ایشان روحاً طرفدار طبقه بی بضاعت هستند. وقتی که از طبقات بی بضاعت خود شان را تربیت میکنند باید مجلس شورای ملی و دولت برای آنها جا بگذارند که آنها حقیقه بتوانند نمو بکنند همیشه زرقی های بزرگ و قاعدین دنیا از طبقه بی بضاعت بوده اند مادر این دو نفری که مجلس رأی داد برای اعزام باروپا اگر انتخاب آنها را از طبقه بی بضاعت قرار بدهیم که از متمول زاده و اعیان زاده ها برای این تحصیل روند مخصوصاً میتوانیم علم و ادب را از طبقه بی بضاعت تشویق کنیم و بنده نمنا میکنم از نماینده محترم آقای دشتی که با این فکر که یک فکر نچدد خواهانه است مخالفت نکنند و از آقای مخبر هم نمنا میکنم این پیشنهاد را قبول فرمایند

مخبر - يك دفعه که قبول کردم

رئیس - آقای دشتی

دشتی - اصولاً این فکر خیلی صحیح است و بعقیده بنده لازم نیست که در اطراف این فکر بحث کرد و باید هم با آن مساعدت کرد ولی در ضمن عمل اجرایی این فکر خیلی مشکل است ...

روحی - برای چه مشکل است ؟

دشتی - اولاً از طبقه بی بضاعت حدودی ندارد آیا کسی که پدرش ماهی صد تومان دارد فقیر است یا دویست تومان ؟ ممکن است که سیصد تومان حقوق داشته باشد و حقیقه خرجش زیاده از آن باشد. پس اولاً تعیین این حد مشکل است. ثانیاً عرض کنم که در فرستادن شاگرد ها باروپا باید همیشه مسابقه را ملاک قرار داد اگر فرض کنیم يك متمول زاده حقیقه لیاقت داشته باشد و فاضل باشد و بهتر از يك فقیر بی فضل باشد در مسئله علم باید فقیر و غنی علی التساوی باشد عرض کنم که مثلاً مسابقه می خواهید بکنید مابین شاگردان باید اولاً بگوئید شاگردانی که علم ندارند اصلاً در مسابقه

وارد نشوند شاگردانی که فضل و اطلاعاتشان بیشتر است با فقیر یا غنی در مسابقه انتخاب شوند این يك چیز بی است که منتها باید تذکر داد که وزارت معارف با اجرا کنندگان مسابقه باید همیشه این نکته را در نظر داشته باشند تا آن اندازه که تشخیص میدهند طبقه فقیر را بیشتر در نظر بگیرند و مقدم بدارند اما اینرا نمیشود جزء قانون قرارداد و غیر قابل تطبیق است از این نقطه نظر بنده مخالفم

رئیس - آقای عراقی

عراقی - عرضی ندارم

رئیس - آقای عباس میرزا

عباس میرزا عرضی ندارم

بعضی از نمایندگان - کافی است

رئیس - رای میگیریم این ماده آقابانیکه تصویب

میکنند قیام فرمایند

(اکثر بر خاستند)

رئیس - تصویب شد. در کلیات مخالفی نیست ؟ (خیر)

رای گرفته میشود ببودجه مجلس آقای فیروز آبادی

بعضی از نمایندگان - اعلان رای داده شد

رئیس - میفرمایند نمیشود حرف زد

فیروز آبادی - بنده در خارج در ورقه موافق و

مخالف اجازه خواسته بودم

بعضی از نمایندگان - اعلان رای شده است نمی شود

حرف زد

رئیس - اعلان رای هنوز نشده است چون رای

گرفته میشود معذک چون گفته میشود اعلان شده است

رای میگیریم با ورقه آقابانیکه موافقت ورقه سفید

خواهند داد

(اخذ آراء بعمل آمده هفتاد و نه ورقه سفید و دو

ورقه کبود تعداد شد)

رئیس - عدده حضار ۹۹ با هفتاد و نه رای تصویب شد

اسامی موافقین

آقایان : شبروانی - فرشی - معظمی - روحی -

افسر - لیقوانی - ثابت - وکیلی طباطبائی - دیوان

بیکی - وزیری - مفتی - میر ممتاز - زوار - موقر

عرفی - مرتضی قلیخان بیات - جلایی - معتمدالتولبه

میرزا هاشم آشتیانی - بهار - میرزا ابراهیم آشتیانی

محمد تقی خان آمد - حاج میرزا مرتضی - امام جمعه

اهر - ثقة الاسلامی - طباطبائی دیبا - بهبهانی -

دکتر رفیع امین - فرمند - ملک مدنی - محمود رضا

احتمام زاده - نوبخت - نظام مافی - بنی سلیمان - عصر

انقلاب - آقا علی زارع - سلطان محمد خان عامری

غلامحسین میرزا مسعود - افشار - امام جمعه شیراز

پالیزی - دادگر - فرهمند - عباس میرزا - دولتشاهی

جمشیدی - صالحی - جوانشیر - ابراهیمی - کی استوان

پور تیمور - میرزا عبدالحسین - طاهری - حاج

میرزا حبیب الله امین - فهیمی - دکتر لقمان - حشمتی

اسکندر خان مقدم - بامداد - عمادی - امیراسدالله

خان عامری - حقنویس - اسکندری - ذوالقدر -

عققی - خطیبی - بدر - سید یعقوب - محمد آخوند

زعیم - حیدری - بجویی خان زنگنه - امامی حوثی

آقا زاده سبزواری - جهانشاهی - مولوی - آینه الله

زاده خراسانی - ارباب کیکسرو شاهرخ

اسامی مخالفین - آقایان : امیر تیمور کلالی - دشتی

معاون وزارت معارف - آقایان محترم البته از وضع

مدارس ایران در خارجه اطلاع دارند يك مدارس در

خارجه بود که قبل از جنگ بوسیله اعانه های محلی

اداره میشد بر اثر این جنگ ها البته يك بجرانهائی

پیش آمد و این اعانه ها متزلزل شد در نتیجه اساس

این مدارس هم منقلب شد يك عدم منحل شدند يك

عده هم که مانده دولت این طور در نظر گرفت که

كك مانها كند البته كمكى هم كه بانها ميكرد خيلى كم بود و نمیتوانستند آنها را كاملاً اداره كنند این است كه حالا لایحه تقدیم میشود كه بر زنج تذكرة ها افزوده شود و از عایدات آنها مخارج این مدارس تأمین شود و بقصد دو فوریت هم تقاضا میکنم مطرح شود

آقا سید یعقوب - بنده پیشنهادی مقدم عرض كردم

رئیس - آقای آقا سید یعقوب پیشنهاد کرده بودند

فعلاً پیش بنده نیست كه لایحه راجع مدرسه شیراز

مطرح شود

بعضی از نمایندگان - بعد از این لایحه

آقا سید یعقوب - بنده هم موافقت میکنم بعد از این

مطرح شود

(لایحه تقدیمی وزارت معارف بشرح ذیل قرائت شد)

ماده واحده - وزارت عمالیه مكلف است بیست روز

پس از تصویب این قانون صدی پنجاه بر قیمت فعلی

تذكرة های درجه اول و دوم و سوم عبور اضافه نماید

عواید افزایش مزبور برای مخارج مدارس ایرانیان دوه

خارجه تخصیص داده خواهد شد

تبصره - وزارت عمالیه مجاز است باعتبار عایدات مذکور

مبلغ بیست و پنجمزار تومان به وزارت معارف مساعدت

داده و بعد از عایدات مزبور بر داشت كند و چنانچه

عایدات حاصله تكافؤ نمود بقیه را از محل صرفه جوئیهای

بودجه ۱۳۰۷ وزارت معارف و اوقاف اجتناب نماید

رئیس - تقاضای دو فوریت شده است مذاكرات

فعلاً راجع فوریت قسم اول است آقای دشتی

دشتی - موافقم

رئیس - آقای آسید یعقوب

آقا سید یعقوب - بنده برای اینکه آقایان توجه

بفرمایند و در کمیسیون بودجه قدیم هم كاملاً صورت

در آنجا هست كه نسبت بهر چیزی ايراد ميكردم ولی

نسبت به معارف ايراد نميكردم نه اینکه عشق زیاد هم

به معارف داشته باشم خير از شما ميترسیدم حقیقه

برای اینکه همیشه اصرار میکردید که بی مطالعه باید رأی بدهید. الان يك لایحه آورده اند که آن تذکره اول و دوم و سوم را من والله نمیدانم که هر کدام چقدر میدهد. یکی دیگر اینکه هنوز آقایان تصور میکنند که ما طبقات مختلفه داریم. ایران را از يك طرف وقتی ملاحظه کنید همه بی چیز هستند. از يك نظر دیگر که ملاحظه کنید ثروت داریم چون دارای معادن و غیره هستیم بنده که نمیدانم طبقات تذکره چه جور است و آنچه از بی است. اول و دوم و سوم چه جور است. و این وضع مالیات است. تصدیق کنید آقایان وزرای ما میبایند بيك مطلب خیلی گرمی بيك مالیاتی درست میکنند و ما هم با آن گرمی که داریم فوراً رای میدهیم بعد که میرویم در مقام عمل میگوئیم چطور شد مگویند همین است که با آن حرارت رأی دادید الان اینجا هم آقایان در نحت همین مسئله سه طبقه را معین میکنند تا این تذکره ها که نمیدانیم طبقه سوم چیست و همان عمده است که باید برود و برگردد و این طبقات غیر معین است بنده عقیده ام این است که آقایان موافقت کنند که این برود به کمیسیون قوانین مالیه چون وضع مالیات است آنجا تحقیق کنند تا مطلب کشف شود میفرمائید چه میشود؟ آنها که در مدارس خارجه هستند و دیپلم دستشان میآید چهار روز دیگر دستشان بیاید و چهار روز عقب تر لیسانس بشوند منافات ندارد. میگویند پول ندارند من موافقم که از صرفه جویی ها و جاهای دیگر خرج اینها بکنند که اقلاً این لایحه بجزای قانونی خودش را طی کنند به کمیسیون قوانین مالیه و به کمیسیون بودجه جدید برود تا اینکه وضع این مالیات را بکنیم آقایان وضع مالیات يك کار مشکلی است و باین حرارت ها ما حاضر نشویم هر روز يك لایحه مالیات از مجلس بگذرانیم اینست که بنده با فوریت این لایحه مخالفم

این لایحه اشاره شده است درجه اولش پنجاه و هفت قران است درجه دوم سی و چهار قران و ده شاهی است درجه سوم آن بیست و سه قران است و البته ذیل این تذکره ها یکنوع تذکره های دیگر هم هست که برای اشخاص بی بضاعت و آلهائی است که در سرحد عبور و مرور میکنند با آنها این اضافه نرخ تعلق نمیکرد و فقط در اینجا تذکره های سه گانه که برای مسافری است پس تصدیق میفرمایند که آن طبقه که منظور نظر آقا است و اشاره فرمودند تحمیلی نیست فقط به همین قسمت مسافری است. اما ضرورتش را کمان میکنم آقایان احساس فرموده باشند که مدارس ما در خارجه تنها از نظر شاعه معارف نیست در آنجا ما هزار منافع سیاسی و اقتصادی و اجتماعی داریم تقریباً رشته ملیت ما است که در آنجا است و نشر زمین ما است که ضرورت دارد اما چرا فوریت می خواهیم؟ برای این است که این مدارس الان تقریباً از بین رفته است انصافاً چه از یادگوه، عشق آباد، خاک روسیه، بن النهرین تذکرات میرسد که این مدارس در شرف از بین رفتن میباشد و بالاخره بکجا هم بیشتر آن خرسان تحصیلی باقی نمانده است تا ما اینرا تصویب کنیم و بعد تقسیم کنیم و به خارجه بفرستیم، معلم انتخاب کنیم و بالاخره این کارها را اداره کنیم البته سه چهار ماه طول میکشد و درست مصادف میشود با آن موقعی که مدارس جدیداً باید شروع شود غیر از این چیزی نیست اینست دلیل فوریتش.

بعضی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - رأی میگیریم لغویت اول آقایانیکه تصویب میکنند قیام فرمایند
(اكثر نمایندگان قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. فوریت قسم دوم مطرح است
آقای آقا سید یعقوب
آقا سید یعقوب - این فرمایشی که آقای معاون محترم

فرمودند و تذکره را سه قسم کردند تذکره قسم اول پنجاه تومان است.
بعضی از نمایندگان - (با همهمه) پنج تومان است
آقا سید یعقوب - پنج تومان غلط کردم. اجازه بدهید عرض کنم. موقع رای یکدفعه رای بدهید. شما که رای میدهید! حرفم را گوش بدهید ولی رای را بدهید. ما این را سه قسم گرفتیم اینجا میگویند صدی پنجاه افزوده شود مثلاً درجه سوم بیست و چهار قران است. بازده قران یا دوازده قران آن افزوده میشود.
روحی - چیزی نیست.

آقا سید یعقوب - بله برای شما چه اهمیت دارد.

دستی - رای معارف است.

آقا سید یعقوب - بقدری حس معارف بزوری دارید که مجلس را هم بفرستید برای معارف! ولی معارف بزوری هم اساس دارد! در اینجا ملاحظه بفرمائید که از ایران هم نسبت بخارجه و هم نسبت به بن النهرین سالی چقدر مسافرت می کنند. در این مسافرت ها همه که اجازه از مجلس نمی گیرند که برای تفریح بروند برای کسب و تجارت میروند و شاید وقتی هم که برگردند چیزی نداشته باشند. حالا در این جامی آئیم و بيك چیزی بعنوان اینکه برای معارف است بر آنها قرار میدهیم بعد هم آقا میفرمایند که دلیل بر فوریت این است که چهار ماه طول میکشد بنده عرض میکنم که چهار ماه طول نمی کشد. چطور شده است که ما الان باید متوجه شویم معارف و نمیدانیم که قوانین سیر طبیعی خودش را بکنند. در هر حال بنده مخالف نیستم و مقصودم اینست این برود بکمیسیون و معلوم شود که سالی چقدر از اینجا بیرون می آید آنوقت آن را تخصیص بدهند. بدانند که این وضع مالیات چقدر است و کلاسه تشخیص بدهند و نظارت کنند. آقایان وظیفه ما نظارت نام در دخل و خرج است ولی حالا ما نمیدانیم این چه اندازه است نه خرج این را میدانیم

و نه دخل این را میدانیم و باید معلوم شود آنوقت رای بدهیم والا نمیشود. که رأی اجمالی و رای اعتباری بدهیم کم کم دارد آن نظارتی که ما نسبت بجزئیات بودجه داریم از بین میرود. بنده میگویم که خیلی شاید نسبت معارف علاقه داشته و از کسی هم عقب تر نباشم ولی نباید از نظارت خودمان دست برداریم. ما باید بدانیم که صد هزار تومان دوست هزار تومان از این راه بر ملت تحمیل کرده ایم و رای اجمالی نباید بدهیم و تکالیفی که قانون برای ما معین کرده است نباید از دست بدهیم. باید این مطلب معلوم شود در مجلس مخبر یا وزیر یا یکی از مطلعین اطلاع بدهند که این سه قسم تذکره سالی چقدر عایدی دارد و تقسیم آن نسبت باین مدارس خارجه چه جور است. مثلاً نسبت سیاست و اقتصاد مادر طرف روسیه ناچه اندازه باید خرج این مدارس بشود و در آن جای دیگر چقدر این چیزها را ما باید بدانیم که مثلاً در بن النهرین چه سیاستی را اتخاذ کرده اند بلکه فقط بيك سیاست اتخاذ کرده اند و آمده اند هزار تومان داده اند بآن کسی که در فارس قانون را زیر پا گذاشته و پامال کرده است برود آن جادر بین النهرین نسبت با تبعاع ایران اقداماتی بکنند بنده که نمیدانم نسبت مدارس بین النهرین چه کرده اند و در این مدتی که نمایندگانه ما رفته است آنجا بچه کار مشغول بوده است پس ما وکیل کجا هستیم که سیاست و اقتصادیات را ملتفت نشویم البته وقتی که مطلع شویم همه ماها جدیدت میکنیم و همه ماها موافق هستیم که مدارس ایران در خارجه رونق پیدا کنند. این بود عقیده بنده

رئیس - آقای دادگر

دادگر - اولاً بنده از آقای آقا سید یعقوب متوقع نیستم (چون آقا شیخ الطایفه هستند) بما تلویح و کنایه بگویند. ما رای اجباری نمیدهیم ما رأی آزاد میدهیم

مطالعه و دقت هم میکنیم فکر هم می کنیم ولی بالاخره يك قواعدی هست که شما هم اهمیت میدهید بآن قواعد در زندگانی های اجتماعی و در کار های عمومی يك چیز هائی هست که بداهت دارد منجمله معارف یکی از آن کارها است بالاخره آقايان انتشار زبان و تعمیم معارف اینقدرها مسئله فکری و نظری نیست که محتاج مطالعه زیاد باشد. بالخصوص که ما يك دولتی داریم که معتمد مجلس است میرود مطالعه می کند و نظر بانش را برای ما می فرستد که برای ما سندیت دارد وقتی که او میاید و میگوید من اینطور تشخیص کرده ام او برای ما سندیت دارد و معتبر است. نظارت هم که ایشان در يك کار هائی می خواهند بکنند غالباً وسیله است غیر مستقیم و اما اینکه فرمودند عایداتش مجهول است خبر مجهول نیست عایدات اخیر تذکره را میگیریم و حساب می کنیم و نصف بر آن اضافه می کنیم بالاخره عایدات این کار معلوم میشود و همان مطلوب ما است و این يك مسئله بدیهی است و مشکل نیست و بالاخره اینکه آقا می فرمایند من بمعارف علاقه ام کم است اینرا بطور هزل می فرمایند و شوخی می فرمایند و الا میدانم که خود شما هم علاقه دارید خصوصاً وقتی که مزوج با سیاست و پلتیک هم میشود البته قوت پیدا می کند. مثلاً بنده واقعاً گاهی در مقابل بعضی لواج خشنود می شوم که فکر آن از دولت تراوش میکنند و بالاخره لباس عمل می پوشد. اینهم از همان قبیل است و بنده این کار را از کار های بسیار مفید میدانم که دولت ایران در مالک خارجه مخصوصاً در مالک مجاوره مدارس خوبی که دائر و آبرومند باشد داشته باشد. بالاخره خود آقا سید یعقوب هم ملاحظه میفرمایند که ملل خیلی دور دست مثل آمریکا و دیگران میآیند در این جا (و در شرق) مدرسه باز می کنند، در دور ترین نقاط دنیا مدرسه دائر می کنند برای شناساندن خودشان، برای تعریف خودشان، و بالاخره برای انتشار زبان

خودشان، برای تبلیغ بر منفعت خودشان این فکر بسیار مقدس و منزهی است و قابل توجه است و قابل این است که فوریت بگذرد و مسئله هم بدیهی است و نظری نیست.

رئیس - رای میگیریم فوریت قسم دوم آقایی که تصویب می کنند قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد.

(ماده واحده و تبصره مجدداً بشرح سابق قرائت شد)

رئیس - آقای دشتی

دشتی موافقم.

رئیس - آقای بامداد

بامداد - موافقم

رئیس - آقای شیروانی

شیروانی - بنده يك عرض دارم.

رئیس - بفرمائید

شیروانی - عرض کنم که بنده مخالف نیستم و از موافقین جدی هستم ولی يك مسائلی است که باید در موقعی که قانون مطرح است تذکر داده شود. و آن در موضوع اعتباری بود که آقای معاون این جا تذکر دادند که تا درجه سوم فقط این مالیات گرفته میشود و بنده باید اینجا تصریح کنم که مجلس شورای ملی رای رفاه عملیات و اشخاص بی اضعای که مسافرت می کنند تذکره دو قرانی در دوره پنجم مقرر کرد و قانونی در این خصوص وضع شد و آن مسلماً معاف است (بعضی از نمایندگان - صحیح است) و از آنها چیزی گرفته نخواهد شد (صحیح است) و اما در قسمت مدارس که هست و باید نگاهداری بشود چون بنده يك حساب اجمالی کردم میدانم که این اعتبار يك اعتبار نسبتاً کافی است و از روی ستون عایدات بودجه مملکتی می توانیم خوب بفهمیم. باید که يك مدرسی که شاید الزم از این

مدارس باشد جدیداً در بعضی نقاط دائر شود. یکی در تاجیکستان است که از نقاط مرحدی ما است و زبان آنجا هم زبان فارسی است و ایرانیان هم در آنجا خیلی هستند و در آنجا باید يك مدرسه دائر شود (صحیح است) که اتباع ما که در آنجا هستند و همزبان های ما هم در آنجا هستند استفاده کنند. یکی هم در کابل و یکی هم در هرات در این دو نقطه هم ما باید مدرسه داشته باشیم و باید مداری ایجاد کنیم و از هر نقطه نظری که ما حساب کنیم مفید است و باید مدرسه در آن جا داشته باشیم و همینطور در کراچی و بعضی نقاط هندوستان که باید در آن جا هم مدرسه داشته باشیم و اگر يك مدرسی هم هست و ناقص است باید تکمیل شود و البته جاهای دیگری هم است که خود دولت آنجا هارا در نظر خواهد گرفت و شاید بنده فوراً در نظر نباشد ولی در هر صورت حتماً در این نقاط باید مدرسه داشته باشیم و اگر آقای آقا سید یعقوب دقت فرموده باشند کرچه ایشان مخالفت اساسی نداشتند ولی طلبه ترقی يك ملتی در جاهای دیگر ابتداء این بوده است که زبان و فنون و علوم خودشان را در آن رواج داده باشند و در عقب او يك نفوذ های دیگری آمده است و در مملکت ما هم شاید خود این مسئله تجربه شده باشد که دیگران بجه وسیله خواسته اند يك نفوذ هائی را در اینجا اعمال کنند در هر صورت نقاطی را از قبیل این دوسه نقطه که بنده تذکر دادم لازم است ایجاد مدرسه بشود و امیدوارم که آقای وزیر معارف و دولت در نظر بگیرند.

وزیر معارف - عرض کنم که آقایان میدانند این اعتباری که تصویب میشود برای تمام مدارس خارجه کافی نخواهد بود - در خصوص تشکیل مدرسه البته نظریات آقایان محترم مورد توجه است ولی باید الا هم و فالام را در نظر گرفت این اعتبار راجع است باین مدارس که موجود است و در شرف انهدام است مثل اینکه يك مدرسه است در بادکوبه که بواسطه کمی بودجه در

شرف اضمحلال است و باین جهت این اعتبار تقاضا شده است و راجع با ایجاد مدارس جدید البته دولت در موقع خود اقدامات لازمه خواهد نمود که این نظریه اجرا شده و مدارس تاسیس شود. جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است آقا سید یعقوب - بنده مخالفم اجازه میفرمائید افسر - بدیهی است دیگر مذاکره ندارد رئیس - بفرمائید آقا سید یعقوب - این فرمایشی را که آقای افسری فرمایند بدیهی است همچو بدیهی نیست بنده که نفهمیدم هنوز آقای وزیر معارف بیان نکرده اند که این مدارس که در خارجه میخواهند تشکیل شود یا تشکیل است بودجه اش چقدر است و در تحت چه پرگرامی است بنده در این موضوع ها میخواهم وارد شوم. بنده حساب کرده ام ۱۲۵ هزار تومان از اینجا پول در می آید و باید ما بدانیم وعایدات و مخارج را در نظر بگیریم و باید تحقیق کنیم و در این موضوع باید صحبت شود که ما چه نظری داریم و بجه ترتیب باید این مدارس تشکیل شود اینها باید گفته شود از این جهت بنده مخالفم. وزیر معارف - این پول راجع با اعتباری است که برای این مدارس تصویب میشود و موضوع تشکیل مدارس و اینها يك ترتیب دیگری است که باید تشریح بیاورید. بوزار معارف و راجع به تشکیل مدارس و تنظیم پرگرام ما نظر آقایان در کیسیون روزانته معارف تنظیم کنید اما اینکه فرمودند صد و بیست و پنج هزار تومان عایدی از این راه حاصل میشود اینطور نیست آنچه که وزارت مالیه تحقیق کرده است در وزارت خارجه بما نوشته است بیش از سی هزار تومان نخواهد شد البته اینهم تخمین است وقتی که مردم بیشتر مسافرت میکنند عایدات زیاد تر می شود کمتر خواهند بود بیشتر مسافرتها کمتر می شود. اینها هم چه عبور و مرور خواهد شد از يك ولایتی به ولایتی دیگر یا از ایران به خارجه

عایدی زیاد تر میشود اگر کمتر مسافرت بشود کمتر خواهد شد. ما آنچه که معین کرده ایم بطور اقل بیست و پنج هزار تومان خواهد بود و بطور مسلم این قدر را ما دارا خواهیم بود و اگر کمتر شد از اعتبارات وزارت معارف و ازماتن بودجه مان جبران این کسر را خواهیم کرد رئیس - رای میگیریم بکفایت مذاکرات آقایانی که

تصویب میکنند قیام فرمایند

(اکثر بر خاستند)

رئیس - اکثریت است. پیشنهاد آقای بدر

(این قسم قرائت شد)

پیشنهاد می نمایم که عبارت صدی ۵۰ تبدیل باین عبارت شود که مبلغ ۲۵ هزار تومان به نسبت صدی ۵۰ بر تذکره های درجه اول و دوم و سوم برای کمک مدارس ایرانیان در خارجه اضافه شود

بدر - عبارت صدی پنجاه بر کل تذکره ها یک قدری وافی نیست و چون مبلغی را که اینها خودشان می خواهند بیست و پنج هزار تومان است و برای اینکه دیگر اضافاتی پیدا نشود و کسوری بر مالیه تحمیل نشود عین مبلغ ۲۵ هزار تومان را به نسبت صدی ۵۰ بر تذکره های سه گانه اضافه کنند اینطور بنظر بنده بهتر است و فرقی هم با اصل مطلب ندارد منتهی عبارت را بهتر می کنند

معاون وزارت معارف - آقای بدر تصور فرمودند که حاجت ما راجع باصلاح مدارس ایرانی در خارجه محدود است همین مبلغ بیست و پنج هزار تومان در صورتیکه اینطور نیست شاید احتیاج ما صد یا دو بیست هزار تومان باشد منتهی حد اقلی که ما برای این چند ماهه منظور کردیم اینقدر بوده است که لا اقل ۲۵ هزار تومان اعتبار داشته باشیم ولی البته احتیاج ما محدود همین ۲۵ هزار تومان نیست و الا تصور میفرمائید که ما با این مبلغ قلیل میتوانیم تمام این مدارس را اصلاح کنیم و اداره کنیم البته اینطور نیست و این

دولت در نظر نداشته است که از آنها پولی بگیرد پس بقیمت اشخاصی که میخواهند مسافرت کنند از مملکتی به مملکت دیگر یا از ایرانیان بخارجه و آنها هم البته مردمان بی بضاعتی نیستند و قیمت تذکره آنها صدی پنجاه اضافه خواهد شد و بنظر بنده این توضیح کافی باشد. زعیم - بنده بعد از این توضیح پیشنهاد خودم را مسترد میدارم.

رئیس - پیشنهاد آقای مدرس

(بشرح ذیل قرائت شد)

پیشنهاد میکنم به آخر ماده اضافه شود: مشروط بر اینکه پرگرام وزارت معارف ایران در آنجا تدریس شود تضمین تعلیم و تعلم زبان فارسی.

رئیس - آقای مدرس

مدرس - من اجازه خواسته بودم که این مسئله را توضیح بخوام لکن چون نوبت به من رسیده از این جهت لابد شدم پیشنهاد بکنم. البته در هر مملکتی که مدرسه هست آن مملکت پرگرام هم دارد. این را نمیشود گفت که آن مملکت از خودش پرگرام نداشته باشد لکن يك موادی در پرگرام مدارس ایران هست که هر ایرانی که در هر جا هست و بخواد تحصیل کند لازم است آن مواد را بخواند و هم چنین باید تعلیم و تعلم زبان فارسی را ایرانیهائی که در خارجه هستند مثل ایرانیهائی که در داخل هستند یاد بگیرند. پس باید در تمام این مدارس که در خارجه داریم خواندن فارسی و یاد گرفتن و همچنین بعضی مواد پرگرام وزارت معارف را که هر ایرانی که در هر کجا هست باید یاد بگیرد تعلیم بدهند و چیزهای دیگر هم اگر بخوانند بخوانند کسی مانع نیست لکن این موادی که عرض کردم حتماً باید خوانده شود حالا اگر توضیح بدهند که ما قائم شویم آنوقت پیشنهاد را پس میگیرم چون مقصود حاصل میشود

معاون وزارت معارف - بنده خیال میکنم که این مسئله واضح است برای اینکه مدارس که ما به خرج دولت در آنجاها دائر میکنیم بحکم قانون مجبوریم که پرگرام خودمان را به آنها تحمیل کنیم. راجع به آنچه که فرمودند بنده آنقدری که مطلع هستم در خارجه عنوان پرگرام الزامی در هیچ جا نیست در خارجه هم مدارس که دولت خودش اداره میکنند تابع پرگرام خودش است و مدارس ملی تابع پرگرام دولت نیست و تابع زبان و مذهب دائر کننده مدرسه است منتهی در بعضی مسائلی که جنبه عمومی دارد دولت ها نظریه و پرگرام خودشان را مجری میکنند و علتی ندارد که مثلاً ما در مدرسه که در بغداد داریم پرگرام خودمان را اجرا نکنیم و این مسئله يك موضوعی است که گمان میکنم لازم نیست در اینجا ذکر شود

مدرس - بعد از این توضیح بنده پیشنهادم را پس میگیرم ولی مثالشان را قبول نداشتم.

رئیس - پیشنهاد آقای دشتی

(بمضمون ذیل خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم بعد از جمله مدارس ایران در خارجه اضافه شود: و بحرین.

بعضی از نمایندگان (با همههمه) - بحرین جزء ایران است

رئیس - آقای دشتی

دشتی - عرض کنم از همین لحاظی که آقایان فرمودند بحرین را جزء ایران میدانیم بنده این پیشنهاد را کردم اگر بحرین جزء ایران نبود لازم نبود که بنده این پیشنهاد را بکنم برای اینکه در لایحه نوشته اند مدارس ایران در خارجه... بعضی از نمایندگان - جزء بودجه وزارت معارف باید باشد.

دشتی - اجازه بدهید آقا. عرض کنم که بنده میدانم در بحرین مدرسه هست و پیراز سان هم بنده در بوشهر بودم مدرسه بحرین آمد در بوشهر و متأسفانه با ما صحبت نکردند که لایحه وزارت معارف کافی نیست و وقت

روحی - تا مین شد نظر بنده مسترد میدارم.

رئیس - پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب

(این طرز خوانده شد)

پیشنهاد میکنم عوض کلمه تذکره درجه اول و دوم

و سوم نوشته شود : تذکره عبور .

رئیس - آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - آقای دادگر که بیست و پنجسال

است ما همدیگر را میشناسم در تحت يك عباراتی يك

نیش هائی به بنده زدند ولی بنده حق دوستی ایشان

را نگاه میدارم زیرا یکی از قدمای ما هستند لکن فرمودند

که من نکویم ندانسته رأی میدهیم بنده نمیدانم دولت

می آید اینجا با این ترتیب تقسیم تذکره ها را بکردن

ما میگذازد . وزارت خارجه با وزارت مالیه تذکره ها

را سه قسمت کرده اند کی صورتش به مجلس آمده

آمده است ؟ این سه قسم کردن آیا حق مجلس است

یا حق خارج از مجلس است چون بنده عقیده دارم که این کار حق

مجلس است و هنوز به مجلس نیامده است ، این است که بنده

پیشنهاد کردم فقط تذکره عبور بنویسم و درجه اول

و دوم و سوم را در مجلس با این ترتیب معین نکنیم

مال فقرا که بجائی است و معلوم است ولی اگر دولت

بخواهد درجات تذکره را معین کند و سه قسم قرار

بدهد باید بیاورد به مجلس و در مجلس مطابق قوانین

جاریه معین شود . خود به خود در تحت این عبارت ما بیائیم

تذکره را سه قسم بکنیم و برای چه این کار را

بکنیم ؟ این بود که بنده این پیشنهاد را کردم . منافات بانظر

شما هم ندارد . تذکره عبور فقرا که بجائی است و طبقه چهارم

و پنجم است خارج میشود و درجه بندی سارین با این

ترتیب ما معین نکنیم و با این ترتیب ما رأی نداده باشیم

به يك چیزی که در مجلس باید معین شود مثلاً تصویب

تصویب نامه صادر کرده اند و بعضی طبقات را از تذکره

معاف کرده اند آنوقت هو ما باید فریاد بکنیم آقaban وزراء

چرا اینطور است ؟ در صورتیکه این مسئله باید با اجازه

رئیس - آقای نقی زاده

نقی زاده - فرق است بین پیشنهاد بنده با پیشنهاد

آقای دشتی که رد شد ایشان تنها درجه اول را پیشنهاد

کرده بودند بنده هر سه درجه را و با وجودیکه در مجلس

بودم نفهمیدم چرا پیشنهاد ایشان رد شد چهزیکه آقای

معاون فرمودند درست نأیید میکرد که آن پیشنهاد قبول

شود بنده خیال داشتم وقتی که این لایحه مجلس میاید

اصلاً پیشنهاد کنم از عبور نگیرند چون این مسئله برای

اشخاصی است که در آن ممالک مقیم میباشند و کسانیکه

از اینجا میروند نفرنگستان برای يك ماه دو ماه دلیلی

ندارد که يك مالیاتی بدهند برای اولاد اشخاصیکه در

آنجا اقامت دارند و بنده اگر از باج راه هم میدادند

بمدارس خارجه باز هم موافق بودم و رأی میدادم و تذکره

عبور را هم برای همین نظر موافقت کردم ولی چون

این مسئله مستقیماً عاید يك اشخاصی میشود که آنها استفاده

میکند خود آنها باید این مالیات را بدهند و آنها یکیکه

عبور میکنند نباید چیزی بدهند و اگر تحملی میشود

باید به مقیمین خارجه بشود که هیچ مالیاتی به این

مملکت نمیدهند ممکن است بفرمایند آنهائی که در

ممالک خارجه مقیم هستند در همانجا مالیات میدهند

دیگر چرا به مملکت اصلی خودشان هم مالیات بدهند

ولی بنده عرض میکنم که آنها اگر علاوه بر آن مالیاتی

که به آن ممالک میدهند سالی بکتومان هم به مملکت

مادری خودشان بدهند بد نیست آنها در آن ممالک

وارد نظام میشوند و معاف هستند برای اینکه ایرانی

هستند این حق را با بکتومان بخزند در صورتیکه دیگران

دو هزار تومان میدهند که جزو قشون نشوند و به جنگ

آنهائی که آنجا مقیم هستند و اولادشان در آن مدارس

تعلیم میشوند عرب میشوند یا ترك میشوند و باید زنان

مادریشان را یاد بگیرند بنده عقیده ام این است اگر

هم تمامشان چیزی ندهند لا اقل همان سه درجه این

بیول را بدهند بنده که فرضاً از اینجا میخواهم بروم

به کرپلا یا طرابوزان که دو ماه دیگر بر گردم وقتیکه
من این مالیات را میدهم آن کسی هم که سالها فرضاً
در سمرقند مانده و بیست سال سی سال در آنجا مقیم
است و اولادش در آنجا متولد شده و نامار خواهد شد
آنها هم باید بدهند .

معاون وزارت معارف - دلیل که بنده اول عرض
کردم برای عدم مطالبه این مالیات از اشخاصی که مقیم
در خارجه هستند این بود که يك مالیاتهای در غالب
از ممالک وضع شده است برای اشخاصی که آنجا ها
اقامت دارند مطالبه این مالیات هم از آنها يك چیز
ناوای است . اینکه فرمودند چون خود آنها در خارجه
هستند چرا ما از عارین برای تعلیم و تربیت آنها يك
چیزی بگیریم این در يك قسمت ممکن است صدق کند
ولی اتباع ما هم در آن نقاطیکه ما مدرسه داریم که
متوقف نیستند در تمام فرنگستان و امریکا و جاهای
دیگر هم هستند در این صورت باید از آنها هم يك
مالیاتی بگیریم علاوه بر آنچه خارجهها از آنها میگیرند
و بدهیم بکسانیکه در ممالک دیگر هستند . علاوه آن
کسانیکه در خارجه اقامت میکنند عامل تجارت و امور
اقتصادی ما هستند و ما از لحاظ توسعه امور اقتصادی
خودمان باید با آنها مساعدت کنیم و آنها را وادار
کنیم که روابط تجارتي ما را با آن ممالک باز کنند
بالاخره اشخاصی که در آنجا ها مقیم هستند آنهائی
هستند که مولدات زوای ما را میدهند با آن جنس می
میآورند یا از اینجا جنس میبرند آنجا و بیول میآورند و همین
مناسبات برای ما خیلی خوب است و بنده عقیده ام اینست که
باید رعایت حال آنها را نمود و همچو مالیاتی را آنها تحمل نکرد
استدعا میکنم اگر عراض بنده مقنع بود پیشنهاد خودشان را
مسترد فرمایند .

رئیس - برای میگیریم به پیشنهاد آقای نقی زاده
آقایانیکه قابل توجه است بنده قیام فرمایند آنرا
مجلس را

رئیس - قبل توجه نشد. پیشنهاد آقای عدل (بشرح ذیل خوانده شد)
تبصره دورا پیشنهاد میکنم دولت مکلف است مهاجرین بی ضاعت را که به اوطان خود مراجعت مینمایند از قیمت و جریمه تذکره معاف بدارد
رئیس - آقای عدل

عدل - بنده این پیشنهادی که کرده ام بنظر بنده يك مسئله خیلی اساسی است و خیلی جالب دقت است و آن این است که اول چیزی که لازم است برای آبادی مملکت نفوس است آنهاست که در مملکت هستند باید آنها را حفظ کرد که تلف نشوند و آنهاست که بی جهت بخارج مهاجرت میکنند باید دولت تشویق کند که برگردند در ظرف این بیست سال انقلابات که در ایران شده است از قبیل طغیان ترکمن و شاهسون و بعدش بواسطه جنگ بین المللی و بعد بواسطه قحطی يك مهاجرت های خیلی زیادی از ایران شده از آذربایجان را بنده میتوانم عرض کنم که اقلاً با صد هزار خانوار به خارج مهاجرت کرده اند اغراق هم عرض نمی کنم. تنها از قراچه داغ صد هزار خانوار به خارج رفته اند از سراسر و خوی در اثر انقلابات که پیش آمده است خیلی ها مهاجرت کرده اند و رفته اند به خارج و خیلی از آنها میخواهند برگردند به ایران ولی يك نواقصی در کار هست یکی از آن نواقص مسئله تذکره است این اشخاص وقتیکه مایل میشوند برگردند با مالکین دهات حاضر میشوند يك مساعدت هائی با آنها بکنند وقتی که میرسند به سرحد تذکره چی ها جلوی آنها را میگیرد چون آنها که در آنجا بوده اند بی بضاعت بوده اند تذکره که نگرفته اند و از هر کدام صد تومان و پنجاه تومان و بیست تومان مطالبه پول و جریمه تذکره میکنند چون سال به سال به پول تذکره علاوه میشود و بالاخره آنچه که دارائی آنها است از دستشان میگیرد. از آنجا که رد شدند گمرک جلو آنها را میگیرد و بعنوان پول چردن

خارج با يك عناوین دیگر اگر يك چیزی دارند باز از شان میگیرند وقتی هم که می آیند در يك دهی و همینکه میخواهند آنجا زراعت کنند فوراً مأمور مالیه وارد میشود و از آنها مطالبه مالیات ده سال و دوازده سال و پانزده سال میشود و بالاخره آنها مجبور میشوند که بهر شکلی هست شبانه اهل و عیالشان را بردارند و از سرحد فرار کنند در این قسمت مکرر به دولت تذکره دادم و مخصوصاً از گنجینه و باد کوبه مکرر بتوسط بنده عرض هائی به هیئت دولت نوشته شده است که دولت به ما ناهین بدهد که به ما صدمه نرسد ما مراجعت کنیم دولت تا امروز يك مساعدتهائی با آنها نکرده است و مخصوصاً در موضوع تذکره بنده به کرات آقای رئیس الوزراء صحبت کرده ام و استدعا نموده ام که لا اقل يك نوبتی بفرمائید که اینها وقتی مراجعت میکنند اقلاً از بابت تذکره مراعات آنها را بکنند جوانی که داده نشد. حالا نمی گویم دولت با آنها مساعدت مالی نکند کاه و نذر آنها بدهد که آنها زراعت کنند همانطور که وقتی اینها از اینجا میروند بخارج با آنها مساعدت میکنند در خارج به آنها زمین مخصوص و کاه و کوسفند میدهند بچه ها شانرا مدرسه میگذارند. حالا آنها این چیز ها را نمیخواهند همینقدر نسبت به آنها این اندازه رعایت بشود که وقتی از خارج مراجعت میکنند جلو آنها را نگیرند که جریمه تذکره از شان بگیرند و تا امروز موافقت نشده است چند مرتبه هم سؤال نوشته ام...

شیروانی - ماده ۶۳
عدل - که آقای رئیس الوزراء حاضر شوند و جواب بدهند که برای مهاجرین چه فکری کرده اند این است که بنده استدعا میکنم دولت هم با این تبصره موافقت کند که وقتی اینها مراجعت می کنند بایران پول تذکره از شان مطالبه نشود و اینها با امنیت مراجعت کنند

رئیس - آقای بامداد
بامداد - عرض کنم که بعد از مدتها مطابق آرزو

هر کس که رفته و یکی از این مدارس خارجه را دیده است يك لایحه آمده است که واقعاً ترمیم کند این اقتضاح را...

عدل - اقتضاح این نیست اقتضاح آن است که اتباع ایران آنطور گرسنه آنجا زندگی میکنند بامداد - که حقیقه مخالف شئونات ملک و مملکت ما است چه در بین النهرین و چه در روسیه آن وقت اینطور پیشنهاد مثل تگرگ میرزد و چون پای خارجه هم در میان است ممکن است به يك جا هائی تماس کند که خوب نباشد با این فرمایشات آقای عدل بنده هم کاملاً موافقم ولی این موضوع يك مبحث خارجی است البته در سنوات ناامنی اخیر الجاء يك مهاجرت هائی پیش آمده است و امروز ایران با این وسعتش کم جمعیت است و البته خیلی ها هم میل دارند برگردند بوطنشان و خیلی هم خوب است ولی هیچ دخلی به این لایحه ندارد...

عدل - خیلی هم دخل دارد باین لایحه بامداد - این لایحه تذکره ناطبقه سوم را شامل است یعنی آنهاست که از پنج تومان و نیم میدهند تا بیست و چهار قران و آنهاست که شما میفرمائید آنهاست هستند که تذکره دو قران دارند اگر هم اجحافی میشود از طرف مأمورین است و الا علی الاصول یولی که گرفته میشود از زوار و مسافرن است و راجع به آن موضوع در موقعش پیشنهاد بفرمائید طرح قانون تهیه بفرمائید ما هم موافقیم و فعلاً بگذارید زود تر این لایحه بگذرد و به این اقتضاح ما در خارجه خانه داده شود.

رئیس - رأی میگیریم. آقایانیکه پیشنهاد آقای عدل را قابل توجه میدانند قیام فرمایند (معدودی برخاستند)

رئیس - قابل توجه نشد. پیشنهاد آقای فیروز آبادی.

(بمضمون ذیل خوانده شد)

پیشنهاد میکنم که در تبصره عوض بیست و پنج هزار تومان نوشته شود ده هزار تومان.

رئیس - آقای فیروز آبادی
فیروز آبادی - بنده اولاً غرضم توجه دادن وزارت معارف به این مسئله که نسبت به مدارس خود ایران اقدامی بکنند. قریب چهار ماه است در فیروز آباد يك مدرسه تأسیس شده است که يك پول به آنها داده نشده و منحل شده با منحل میشود ماهی بیست و پنج تومان هم بیشتر نیست خوب است اول به مدارس داخله توجه بفرمایند بعد مدارس خارجه را هر قدر میتوانند ترقی بدهند. غرض عرضم از این پیشنهاد این است که مدارس داخله را ابتدا مورد توجه قرار بدهند بعلاوه به عقیده بنده بیست و پنج هزار تومان بعنوان مساعدت زیاد است ده هزار تومان اعانه داده شود و بعد آن عایدات خودش به مصرف برسد. چون مساعدت هائی که داده میشود غالباً دیده شده است که برگشت ندارد.

رئیس - آقای زوار
زوار - بنده همینقدر عرض میکنم اگر نماینده محترم آقای فیروز آبادی مطابق ذلیل و منطقی ثابت کردند که این ده هزار تومان را از روی چه مأخذ پیشنهاد کردند و بیست و پنج هزار تومان را حذف کردند فرمایشات صحیح است دیگر عرضی ندارم.

رئیس - رای گرفته میشود به قابل توجه بودن پیشنهاد آقای فیروز آبادی. آقایانیکه قابل توجه میدانند قیام فرمایند (حوضه نظر برخاستند)

رئیس - قابل توجه نشد. باید رای بگیریم به ماده

بعضی از نمایندگان - با وقت

رئیس - باید و وقت رای میگیریم. آقایانیکه موافقت

ورقه سفید خواهند داد. چون در آخر جلسه شاید عده کافی نباشد از حالا عرض میکنم آقای رئیس کل صحنه تقاضا دارند که در جلسه آتی لایحه راجع به استخدام رئیس مرصخانه جدید التاسیس جزء دستور شود

اعضای آن نمایندگان عده از لایحه مدرسه صنعتی شیراز (خذ آراء بعمل آمده ۷۶ ورقه سفید تعادل شد) رئیس عده حاضر ۸۹ ۷۶ رای تصویب شد اسمی رای دهندگان - آقایان: بالیزی - خبیطی - دیبا - عباس میرزا - شیرازی - جهانشاهی - حاج میرزا مرصقی - نوینخت - جوینی - دکتر رفیع امین - مسعود جمعه هر - فسر - کلاهی - میر تقی - فرمند - نامداد اسکندری - بهمنی - معتمد انولویه - آیه الله زاده خراسانی - میرزا تقی - محمد ولی میرزا

(مجلس یکساعت بعد از ظهر ختم شد)

قانون

بودجه یکساله یکهزار و سیصد و هفت شمسی مجلس شورای ملی

ماده اول - برای مخارج دوازده ماهه سال ۱۳۰۷ مجلس شورای ملی مبلغ چهار صد و نود و هشت هزار و سی و چهار تومان موافق فقرات (۱) الی (۴) ضمیمه اعتبار بدارد. مابشرت مجلس شورای ملی داده می شود.
ماده دوم - برای مصارف فوق العاده مجلس شورای ملی مبلغ چهل هزار و پانصد تومان موافق ماده ۲ ضمیمه تشخیص و اعتبار بدارد. مابشرت مجلس داده میشود.
ماده سوم - برای حقوق و مخارج دوازده ماهه و اثاثیه مطبوعه مجلس شورای ملی مبلغ شصت و پنج هزار و دویست و بیست و دو تومان موافق فقرات (۱) و (۲) ضمیمه اعتبار بدارد. مابشرت مجلس داده می شود.
ماده چهارم - مجلس شورای ملی بدارد. مابشرت مجلس اجازه میدهد که عوائد مطبوعه مجلس و باغ بهارستان و صورت مشروح مذاکرات مجلس را تماماً در بانک معتبری گذاشته و بانضمام عوائد ۱۳۰۵ و ۱۳۰۶ مؤسسات مزبوره برای وازد کردن ماشین کاغذ سازی و لوازم تاسیس و استخدام متبخص اختصاص دهد که چه زودتر از

طرف اداره مابشرت اقدام بعمل آید و کلیه صرفه جوئی بودجه مجلس در تحت نظر اداره مابشرت رای احدت کا. خانه کاغذ سازی تخصیص داده میشود

ماده پنجم - اداره مابشرت مکلف است از محل عوائد ذخیره مذکور در ماده چهارم که برای ایجاد کارخانه کاغذ سازی تخصیص شده است دو نفر محصل ایرانی رای فرا گرفتن و تکمیل فنون لازمه برای کاغذ سازی علماً و عملاً بخواهد فرستاده و مصارف تحصیل آنها را از محل مزبور بپردازد

ماده ششم - مقصود از صرفه جوئی که در ماده ۴ مذکور شده شامل دو قسم صرفه جوئی است: صرفه جوئی بودجه یکهزار و سیصد و هفت و تفاوت بین بودجه یکهزار و سیصد و شش و یکهزار و سیصد و هفت داده هفتم - محصلینی که جهت تعلم کاغذ سازی بموجب این قانون بفرانکستان اعزام میشوند باید از بین طبقه بی ضاعت مسابقه انتخاب شوند شرط مسابقه را مابشرین معلوم خواهند نمود این قانون که مشتمل بر هفت ماده و دو صورت ضمیمه است در جلسه بیست و ششم فروردین ماه یکهزار و سیصد و هفت شمسی تصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی

حسین پیرنیا

ضمیمه (۱) قانون بودجه یکساله ۱۳۰۷ مجلس شورای ملی

شرح	مبلغ جزء		مبلغ کل
	قران	دینار	
مقرری آقایان نمایندگان محترم مجلس شورای ملی به اضافه تفاوت مقرری ریاست محترم مجلس ۱۱ ماهه	۲۸۰۰۰۰۰		
حقوق ۴ نفر اعضاء و اجزای اداره تقنینیه و اعتبار احتیاطی	۲۸۲۸۴۰		
حقوق ۱۱۹ نفر اعضاء و اجزای اداره مابشرت مجلس	۵۴۸۴۰۰		
مصارف ماهانه و سالیانه (۱۱) فقره	۲۴۸۱۰۰		
مصارف فوق العاده اعتباری		۲۵۹۲۲۰	
حقوق کارکنان مطبوعه مجلس ۱۰۷ نفر	۲۹۲۰۰۰		
مصارف و اثاثیه و اعتبار سالیانه مطبوعه مجلس		۶۰۲۷۵۶۳	
جمع کل			۶۰۲۷۵۶۳

سورت فوق ضمیمه قانون بودجه یکساله ۱۳۰۷ مجلس شورای ملی بوده و تصویب است

رئیس مجلس شورای ملی

حسین پیرنیا

شرح	تعداد فقرات	از قرار تقری درماه	میزان ماهانه هر طبقه	میزان سالانه	جمع کل قران	ملاحظات
تفصیل ماده ۱						
فقره ۱						
مقرری آقایان نمایندگان محترم باضافه تفاوت	۱۲۰	۳۰۰۰			۲۸۰۰۰۰۰	
مقرری ریاست محترم مجلس						
فقره ۲						
اداره تقنینیه						
معاونت اداری						
معاون ریاست	۱	۱۹۱۰	۱۹۱۰	۲۲۹۲۰		
مسؤل ثبت کل	۱	۹۲۰	۹۲۰	۱۱۰۴۰		
متصدی ارسال مراسلات	۱	۷۹۰	۷۹۰	۹۴۸۰		
منشی اطاق معاونت	۱	۷۹۰	۷۹۰	۹۴۸۰		
عضو کمک ثبت کل و ارسال مراسلات	۱	۳۷۰	۳۷۰	۴۴۴۰		
دائره کابینه و دارالانشاء						
رئیس	۱	۱۲۴۰	۱۲۴۰	۱۴۸۸۰		
معاون	۱	۹۲۰	۹۲۰	۱۱۰۴۰		
منشی اول	۵	تفاوت		۴۴۶۴۰		
منشی دوم	۱	۶۰۰	۶۰۰	۷۲۰۰		
منشی اداری کمیسیون عرایض	۱	۶۰۰	۶۰۰	۷۲۰۰		
منشی سوم	۱	۴۲۰	۴۲۰	۵۰۴۰		
دائره تند نویسی						
مدیر	۱	۱۴۰۰	۱۴۰۰	۱۶۸۰۰		
منشی اول (تند نویس اول)	۶	تفاوت		۵۶۱۶۰		
منشی دوم (تند نویس دوم)	۹	۵۰۸۰	۵۰۸۰	۶۰۹۶۰		
منشی سوم	۲	۸۶۰	۸۶۰	۱۰۳۲۰		
دائره قوانین						
مدیر	۱	۱۲۴۰	۱۲۴۰	۱۴۸۸۰		

شرح	تعداد فقرات	از قرار تقری درماه	میزان ماهانه هر طبقه	میزان سالانه	جمع کل قران	ملاحظات
منشی اول	۳	تفاوت	۲۲۶۰	۲۷۱۲۰		
رابط کمیسیونها و شعب پارلمان	۱	۷۹۰	۷۹۰	۹۴۸۰		
منشی اداری کمیسیون بودجه	۱	۷۳۰	۷۳۰	۸۷۶۰		
ثبات و مصحح	۳	تفاوت	۱۰۱۰	۱۲۱۲۰		
پرسنل و تفتیش						
مسؤل	۱	۹۲۰	۹۲۰	۱۱۰۴۰		
عضو	۱	۲۲۰	۲۲۰	۲۸۴۰		
اعتبار سالانه				۵۰۰۰	۲۸۳۸۴۰	
فقره ۳						
اداره مباشرت						
معاونت اداری						
محاسبات کل						
رئیس	۱	۱۹۱۰	۱۹۱۰	۲۲۹۲۰		
محاسب (منشی اول و دوم و سوم)	۴	تفاوت	۲۵۸۰	۳۰۹۶۰		
مسؤل صندوق (مدیر شعبه)	۱	۹۲۰	۹۲۰	۱۱۰۴۰		
متصدی پرسنل (منشی اول)	۱	۷۹۰	۷۹۰	۹۴۸۰		
ملزومات						
مسؤل (منشی اول)	۱	۷۹۰	۷۹۰	۹۴۸۰		
عضو (ثبات)	۱	۲۵۰	۲۵۰	۳۰۰۰		
ناظر (منشی سوم)	۱	۴۷۰	۴۷۰	۵۶۴۰		
صورت مشروح مذاکرات مجلس						
مسؤل (منشی اول)	۱	۶۸۰	۶۸۰	۸۱۶۰		
موزع (ثبات)	۱	۲۲۰	۲۲۰	۲۸۴۰		
انشاء						
منشی اول	۱	۷۹۰	۷۹۰	۹۴۸۰		
منشی دوم	۱	۵۲۰	۵۲۰	۶۲۴۰		

شرح	ملاحظات	جمع کل	میزان سالیانه	میزان ماهانه	از قرار تفری در ماه	تعداد قرار
مأمور ارسال مراسلات (منشی سوم)		۵۶۴۰	۴۷۰	۴۷۰	۱	
بلیط و لوايح		۸۱۶۰	۶۸۰	۶۸۰	۱	
متصدی (منشی اول)		۵۶۴۰	۴۷۰	۴۷۰	۱	
عضو (منشی سوم)						
دایرة منتخبین						
رئیس		۱۲۸۸۰	۱۲۴۰	۱۲۴۰	۱	
عضو (نبات)		۴۳۰۰	۳۵۰	۳۵۰	۱	
ممیزی و توزیع						
مسؤل (منشی اول)		۹۴۸۰	۷۹۰	۷۹۰	۱	
ممیز بلیط (منشی دوم)		۷۲۰۰	۶۰۰	۶۰۰	۱	
دایرة کتابخانه						
مدیر		۱۷۲۸۰	۱۲۴۰	۱۲۴۰	۱	
معاون (منشی اول)		۹۴۸۰	۷۹۰	۷۹۰	۱	
عضو (منشی سوم)		۵۶۴۰	۴۷۰	۴۷۰	۱	
دایرة ضبط کل						
مدیر		۱۴۸۸۰	۱۲۴۰	۱۲۴۰	۱	
ضباط		۱۸۹۶۰	۱۵۸۰	تفاوت	۳	
متفرقه						
سرایدار باشی		۷۵۶۰	۶۳۰	۶۳۰	۱	
سرایدار		۵۲۰۸۰	۴۳۴۰	تفاوت	۱۸	
مأمور متفرقه		۹۲۶۰	۷۸۰	«	۳	
پیشخدمت باشی		۶۸۴۰	۵۷۰	۵۷۰	۱	
پیشخدمت		۷۱۰۴۰	۵۹۲۰	تفاوت	۲۲	
نلفونچی و مکاتبك		۷۸۰۰	۶۵۰	«	۲	

شرح	ملاحظات	جمع کل	میزان سالیانه	میزان ماهانه	از قرار تفری در ماه	تعداد قرار
آبدار باشی			۷۰۸۰	۵۹۰	۵۹۰	۱
آبدار و سقا			۱۹۲۰۰	۱۶۰۰	تفاوت	۶
حاجب			۱۵۸۴۰	۱۲۲۰	«	۴
فرشباشی			۷۰۸۰	۵۹۰	۵۹۰	۱
فرش			۳۴۵۶۰	۲۸۸۰	تفاوت	۱۳
غبان باشی			۷۰۸۰	۵۹۰	۵۹۰	۱
غبان و گیل کار			۲۲۳۲۰	۱۸۶۰	تفاوت	۸
مؤذن			۱۴۴۰	۱۲۰	۱۲۰	۱
فوق العاده مأمورین کشیک تلگراف و پست مجلس						
و بکنفر فرانس پست			۷۸۰۰	۶۵۰	تفاوت	۴
متقاعد (پیشخدمت)			۱۸۰۰	۱۵۰	۱۵۰	۱
نهمریه وراث مرحومین سید عبد الرحیم خان و نعمت الله خان پیشخدمت و میرزا عبد الله فرش			۵۴۸۴۰۰	۲۷۲۰	تفاوت	۳ فقره
فقرة ۴						
مصارف						
مصارف سوخت چرخ و ساعت و بادزن آلات برقی			۲۰۰۰۰			
آبدار خانه			۲۰۰۰۰			
سرایدار خانه و فراشخانه و تلفنخانه			۱۶۰۰۰			
تلگرافخانه			۴۰۰۰۰			
مصارف لوازم تحریر و مطبوعات			۷۰۰۰۰			
ولوازم طبع صورت مذاکرات مجلس ۱۱ ماهه			۶۰۰۰			
تلگراف داخله و خارجه و پست پاکت			۶۰۰۰			
متفرقه			۱۸۰۰۰			
فوق العاده نظامیان			۶۰۰۰			
آبونه جرائد						
ملبوس مستخدمین جزء (سالی دو دست)			۲۶۱۰۰			
از قرار دستی ۱۵ تومان						۸۷ نفر

شرح	تعداد نفرات	از قرار	میزان ماهانه هر طبقه	میزان سالیانه	جمع کل	ملاحظات
ذات سنك و چوب سفيد					۲۴۸۱۰۰	
تفصيل ماده ۲						
تهيه نوافض آفائيه				۳۰۰۰۰		
اعتبار كفايحه براي تهيه آفائيه و كتب				۵۰۰۰۰		
اعتبار فوق العاده				۳۰۰۰۰		
اعتبار خصوصي				۱۰۵۰۰۰		
ندائي براي ساختمان محلي براي ضبط				۵۰۰۰۰		
ندائي براي ساختمان عمارت جاي ماشينهاي رجسته				۱۲۰۰۰۰		
ومسي در مطبعه و تعميرات لازمه در كليه عمارات				۴۰۵۰۰۰	۲۰۰۰۰	
حق بيمه و معماري ساليانه كليه عمارات و آفائيه مجلس						
تفصيل ماده ۳						
فقره ۱						
مطبعه مجلس						
مدير	۱	۱۲۴۰	۱۲۴۰	۱۴۸۸۰		
مسؤل تفتيش و مترجم	۱	۷۹۰	۷۹۰	۹۴۸۰		
محاسب	۲	بافتاوت	۱۰۶۰	۱۲۷۲۰		
مسؤل انبار	۱	۶۰۰	۶۰۰	۷۲۰۰		
مفتش	۱	۴۲۰	۴۲۰	۵۰۴۰		
مصحح	۱	۴۷۰	۴۷۰	۵۶۴۰		
مدبر فني (تبعه آلمان)	۱	۳۵۰۰	۳۵۰۰	۴۲۰۰۰		
متخصص ماشين آلات (تبعه آلمان) ۱۱ روزه	۱	-	-	۲۷۴۰		
فروردین ۱۳۰۷ باخارج مراجعت	۱	۳۰۰	۳۰۰	۳۶۰۰		
نحصيلدار	۵	بافتاوت	۹۲۰	۱۱۰۴۰		
فراش براي بردن اوراق نمونه وغيره						
(قسمت گراور سازي)						
مسؤل	۱	۸۰۰	۸۰۰	۹۶۰۰		

شرح	تعداد نفرات	از قرار	میزان ماهانه هر طبقه	میزان سالیانه	جمع کل	ملاحظات
نقاش ورتوشه گر	۱	۴۰۰	۴۰۰	۴۸۰۰		
عضو گراور سازي	۵	بافتاوت	۱۳۶۰	۱۶۳۲۰		
قسمت الكتريك						
مسؤل	۱	۷۲۰	۷۲۰	۸۷۶۰		
عضو	۲	بافتاوت	۵۰۰	۶۰۰۰		
قسمت ماشين خانه						
مسؤل	۱	۵۷۰	۵۷۰	۶۸۴۰		
معارف	۱	۲۲۰	۲۲۰	۲۶۴۰		
كاغذ بده	۹	بافتاوت	۱۴۶۰	۱۷۵۲۰		
كاغذ بکیر و چرخ كردان و پادو	۸	بافتاوت	۱۱۰۰	۱۳۲۰۰		
قسمت تيبو كراف و اشتر و تيبی و كالوانو بلاستيك						
مسؤل	۱	۲۴۰	۲۴۰	۲۸۸۰		
عضو	۴	بافتاوت	۲۸۰	۴۵۶۰		
قسمت حروفچيني						
مسؤل	۱	۴۳۰	۴۳۰	۵۱۶۰		
حروفچين	۱۸	بافتاوت	۲۸۰۰	۳۴۶۰۰		
قسمت فرم بندي						
مسؤل فارسي ولاتين	۲	۵۸۰	۵۸۰	۶۹۶۰		
فرم بند	۱۴	۲۲۵۰۰	۲۲۵۰۰	۲۷۵۰۰۰		
قسمت صحافي						
مسؤل صحافي معمولی و اوراق بهادار	۲	۵۲۰	۵۲۰	۶۲۶۰		
صحاف و نمره زن	۱۶	۲۱۰۰	۲۱۰۰	۲۵۲۰۰		
اجرت صحافهای كنفزاتی برای اوراق بهادار و غيره				۲۰۰۰۰		

ملاحظات	جمع کل		میزان سالیانه	میزان همتایه هر طبقه	از قرار	نقداد فقرات	شرح
	قران	قران	قران	قرن	قرن		
		۲۶۰۰	۲۰۰	۳۰۰	۱		قسمت ماشینهای چاپ بر جسته و مسی
		۵۸۸۰	۴۹۰	بافتاوت	۴		ممول
		۳۵۹۲۲۰	۱۸۰۰۰	—	—		کاغذبده و کاغذ بکیر
			۲۶۵۴۰				اعتبار برای اضافه کاری کلیه قسمتها
							فقرة ۲
							مصارف
		۷۰۰۰۰	—	—	—		مرکب و روغن و ژلاتین و نفت و تعمیرات ماشین و غیره
		۴۰۰۰	—	—	—		سوخت زمستانی
		۲۰۰۰۰۰	—	—	—		اثاثیه مطبعه
		۲۹۳۰۰۰	۱۹۰۰۰				اعتبار فوق العاده
		۶۰۲۷۵۶۰					جمع کل

جدول فوق صورت جزء بودجه یکساله ۱۳۰۷ مجلس شورای ملی بوده و صحیح است
 رئیس مجلس شورای ملی حسین پیرنیا

قانون

افزایش صدی پنجاه بر قیمت فعلی تذکره های عبور و اختصاص عوائد آن به مخارج مدارس ایرانیان در خارجه
 مصوب ۲۶ فروردینماه ۱۳۰۷

ماده واحده - وزارت مالیه مکلف است بیست روز پس از تصویب این قانون صدی پنجاه بر قیمت فعلی تذکره های درجه اول و دوم و سوم عبور اضافه نماید - عوائد افزایش مزبور برای مخارج مدارس ایرانیان در خارجه تخصیص داده خواهد شد
 تبصره - وزارت مالیه مجاز است باعتبار اضافه عایدات مذکور مبلغ بیست و پنج هزار تومان بوزارت معارف مساعدت داده و بعد از عایدات مزبور بر داشت کند و چنانچه عایدات حاصله تکافو نمود بقیه را از محل صرفه جوئی های بودجه ۱۳۰۷ وزارت معارف و اوقاف احتساب نماید
 این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه ۲۶ فروردین ماه یک هزار و سیصد و هفت شمس بتصویب مجلس شورای ملی رسید
 رئیس مجلس شورای ملی حسین پیرنیا